

Societat

La crisi dispara l'espòli a gent gran malalta

La Fundació Tutelar alerta del fort augment dels familiars que s'aprofiten dels avis

VOL VIURE AMB
#CATALUNYADIGNITAT

La pobresa infantil es cola en el dia a dia dels pediatres

EMPOBRIMENT Els professionals constaten l'estrès amb què viuen les famílies i alerten del risc que suposa per a la salut mental de nens i adults **SOLUCIONS** Reclamen més capacitat de decisió en l'assistència per pal·liar l'impacte de la crisi

Marta Ciércoles
BARCELONA

Fa temps que han deixat de ser casos aïllats. La majoria de pediatres de la sanitat pública atenen cada dia nens de famílies amb greus dificultats econòmiques. Sovint són les mateixes famílies que fins no fa gaire no sabien què era l'atur, apuntaven els fills a extraescolars i marxaven fora de vacances. Segons un estudi sobre salut i condicions de treball dels pediatres de l'Estat espanyol, presentat fa uns dies al Col·legi de Metges de Barcelona (COMB), el 60% d'aquests professionals consideren que la greu situació econòmica que pateixen molts dels seus pacients, sumada a les retallades que s'han aplicat als serveis sanitaris i a l'empitjorament de les condicions laborals dels metges està alterant, i molt, la seva pràctica diària.

L'estudi que ha dut a terme la fundació Galatea (entitat creada pel COMB

Als pediatres els agrada la seva feina, però estan insatisfets amb les seves condicions de treball ■ JOSEP LOSADA / ARXIU

amb l'objectiu de promoure la salut entre els professionals sanitaris) situa en una quarta part la quantitat de pacients atesos que viuen en famílies que passen per greus problemes econòmics, segons afir-

men els pediatres. "Aquesta situació requereix un esforç més gran del pediatre per comunicar-se amb les famílies, per detectar casos límit i per reconduir la seva tasca de promoció de la salut", conclou l'estu-

di dirigit per la sociòloga Lucía Baranda.

"Les famílies es troben amb moltes dificultats. I això ha fet que perdin capacitat de reacció davant dels problemes", afirma el doctor Manel Enrubia,

president de la secció d'atenció primària de la Societat Catalana de Pediatria. "Hem fet marxa enrere en molts aspectes que ja teníem més o menys solucionats", assegura aquest especialista.

"Algunes famílies que podien anar tirant amb ajuts ja no els tenen, i els que tenien feina també l'han perdut o han de treballar moltes més hores per poder subsistir", denuncia. "Les revisions dels in-

MÉS REPTES DEL COL·LECTIU

Menys mediadors per a les famílies immigrades

Un 26% dels pediatres manifesta que té seriosos problemes per comunicar-se amb famílies procedents d'altres cultures. Cada cop hi ha menys mediadors i sovint els propis nens fan d'interprets.

La crisi fa perdre pacients a la consulta privada

Si l'empobriment de les famílies es tradueix en més problemes de salut a les consultes de la sanitat pública, a la privada, a més, implica una pèrdua de clients que ja no poden pagar aquest servei.

Una especialitat amb moltes dones joves

La pediatria és una de les especialitats mèdiques més feminitzades: un 59% són dones. Però les pediatres acceixen a menys càrrecs de comandament i opten més per ser assalariades.

Les joves pediatres tenen un alt grau de formació ■ ARXIU

Internet complica la vida als professionals

El 85% dels pediatres consideren que les consultes que fan els pares a Internet perjudiquen la seva feina. Els pediatres, sobretot els més joves, creuen que Internet crea més dubtes entre els pares.

L'APUNT

Quan la medicina es diu diners

Jordi Panyella

Tot mal té el seu origen. En alguns casos dins de l'organisme –amagat en el laberint de la genètica– i en altres fora. D'un temps ençà un factor exogen tan nociu com antic, la pobresa, està guanyant terreny com a causa de malalties, tant físiques com psíquiques. La precarietat econòmica deixa l'individu al descobert, a mercè del temporal, impossibilitat de reaccionar com

ho faria si el seu entorn fos de benestar. El més greu és que la pesta de la crisi avança imparable i ho contagia tot, i un cop atrapa els adults els que vénen al darrere són els seus fills. Els pediatres ho constaten i alerten d'aquesta realitat. Contra aquest mal només hi ha una medicina possible, que es diu diners, prioritats i inversió en la sanitat pública.

fants es fan cada dos anys i sovint constatem que en tan poc temps les condicions de vida d'una mateixa família han empitjorat força", es lamenta Enrubia. La pobresa implica dificultats per mantenir hàbits de vida saludables en el nen, ja que les famílies no poden garantir un lleure actiu o una nutrició equilibrada, per exemple. Però els problemes econòmics també instauren una "dinàmica estressant" en el si familiar que, segons Enrubia, es tradueix en un augment de problemes de salut men-

Les famílies han perdut capacitat de reacció davant dels problemes

tal que afecten pares i fills. "Hi ha molts infants i adolescents que passen moltes hores sols perquè els seus pares han de treballar tot el dia", alerta.

Malgrat les dificultats familiars i les retallades pressupostàries, els pediatres estan convençuts que podrien millorar força l'atenció als infants si disposessin de més capacitat de decisió i d'organització de la pròpia feina. El doctor Enrubia destaca que la presència de pediatres en llocs de comandament a l'atenció primària és gairebé nul·la i assegura que això dificulta la coordinació amb els metges de família i amb els hospitals. ■

Professionals sota pressió psicològica

L'estudi constata que els pediatres, com la resta de metges, tenen un elevat risc de patir problemes de salut mental. La càrrega assistencial o l'escàs poder de decisió hi tenen molt a veure.

Yolanda Rodríguez i els seus fills, retratats davant del bloc on viuen, al barri de la Font de la Pólvara de Girona ■ JOAN SABATER

Que els nens creixin

SOTA MÍNIMS • Una mare viu preocupada perquè els nens no guanyen pes, presenten un baix rendiment escolar i es cansen tant davant d'un llibre com d'una pilota **FEINA** • És la paraula màgica que invoca per sortir de la precarietat i no deixa de fer cursets tot buscant la seva oportunitat

Carme Vinyoles
GIRONA

Fausto, el marit, no es pot quedar a l'entrevista perquè aquesta tarda l'han telefonat d'una empresa de neteja i hi ha de dur els seus papers. "A veure si començo demà mateix", s'acomiada il·lusionat. Sembla que *només* serien vint hores a la setmana, però això ja és molt, és moltíssim, tant com entrar de nou en l'engranatge laboral després d'haver esgotat el subsidi d'atur i amb la família passant autèntiques penúries per tirar endavant.

Quan l'home surt, Yolanda Rodríguez, de 33 anys, i els seus fills, Àlex, de 7, i Kevin, a punt de fer-ne 9, ens fan un *tour* per les estances del seu senzill pis de lloguer, compartit també per dos canaris, dos periquitos, una carolina realment inquisitiva i una tortuga amorrada a la paret de la seva minúscula piscina. Són els convidats dels nens amb dret a permanèn-

cia, i es nota que formen part del seu món més feliç. També fan servir una mena de *walkie-talkie* en desús per estimular la seva imaginació –Àlex es comunica amb Messi– i ens ensenyen un mòbil dels *chachos* que li falten peces però que per fora fa patxoca.

La mare els demana que es posin a fer deures, però no ho acon-

Ho puc aprendre tot i treballar del que sigui perquè els nens tinguin el que necessiten

segueix: els entreté més la desconeguda que els ha vingut a visitar. S'asseuen al seu costat mentre ella exposa el currículum amb l'esperança imprecisa que un diari pugui ser de més ajuda que els serveis socials: nascuda a Girona, EGB completada, experiència com a venedora de fruita i en el sector de la neteja, sense feina des que va quedar embarassada, amb

un curs de cambrera d'habitació dins dels programes laborals de Càritas i apuntada a un altre com a mossa de magatzem: "Ho puc aprendre tot, puc treballar del que sigui per donar als meus fills el que necessiten", recalca, i en un moment que els nens surten del menjador comenta molt preocupada que no creixen –el gran pesa 16 quilos i el petit, 12, assegura–, que es cansen massa, tant davant d'un llibre com d'una pilota, i que els costa molt estudiar.

La pediatra li diu que tingui paciència, que ja guanyaran pes, que poden menjar de tot. I de gana, en tenen; al menjador de l'escola, si poden, repeteixen. I a casa, al matí no els falta mai el got de llet proporcionat pel Banc dels Aliments o per alguna veïna o per l'avi que estira la seva baixa pensió, com ha fet ara, pagant 30 euros per a una propera excursió a un zoo. Els diners no arriben, ni per al lloguer del pis, ni per a l'aigua, ni per a la llum, però viuen a la Font (de la Pólvara),

Què
L'índex de pobresa infantil augmenta a Catalunya

Qui?
Yolanda Rodríguez intenta tirar endavant els fills

un lloc on "tothom s'espavila".

El més important és que els fills pateixin el menys possible la pobresa que els envolta. La perspectiva, sempre, és el dia a dia, i aquest vespre la família soparà els macarrons que han sobrat del dinar, potser celebrant que el pare ha tornat a trobar unes setmanes de feina. ■